

Leven

ACHTERGROND KIPPEN IN DE STADSTUIN

De kippen van Jan Disseldorp en Wim Keijzers in hun ren in Amsterdam-West.

Tik een kip op de kop

In de stad je groenten telen is al normaal. Nu is de tijd ook rijp voor kippen in de eigen achtertuin. Dat kan best, volgens de liefhebbers. Kippenvreugd of kippen smart?

Door **Annamarie Geleijnse** en **Rineke van Houten**
Foto's **An-Sofie Kesteleyn**

1

Neem nooit één kip, altijd minstens twee of drie. Een kip is een prooidier en wordt nerveus als ze haar veiligheid in haar eentje moet bewaken.

2

Zorg dat kuikens een veilige ren hebben. Ratten en roofvogels willen nog wel eens een kuikentje pikken. Zelfs vossen worden steeds vaker in de stad aangetroffen.

3

Zoek een mentor die verstand heeft van kippen en die je voor verrigingen kan behouden.

4

Begin je aan kuikentes, bedenken dat er hanen tussen kunnen zitten. En een haan: dat is vragen om burenduis.

5

Uitgekeken op de kippen? Zorg zelf voor een nieuw avontuur. Eet ze desnoods op. Dumpen is strafbaar.

Kippentips

Ferdinand van Haastert houdt twee kippen op zijn dak in Voorburg. Op de achtergrond de skyline van Den Haag.

Toen Ferdinand van Haastert open maandag zijn platte dak opstapte, schreefde alleen de kleine zwarte nok in. Van haar rossige vriendin in geen spoor open tussen de dakpannen van de verdroogde doornormalen Voorburgse woonwijk. Twee dagen later stond de buurvrouw van de eerste verpding voor de deur, met in haar armen een verschrikte kip. Van het dak gefladderd en geland op haar balkon, glimlach van Haastert droogde. Dat was de eerste kippen van de ket: kippen kunnen ervandoor.

Het uitzicht over Voorburg en Den Haag is fenomenaal, met een skyline van kantoorstorens van Post NL en Nationale Nederlanden. Rondom zijn voeten pikken onverstoorbaar twee kippen tussen de planken van de vloer. De zwarte, ras onbekend, blijft gezellig doorkijken als Van Haastert haar liefdevol oppakt en tussen de veren kleit. Elke dag mogen ze even uit de ren, een bouwde van hout en gaas met aan één kant een nachtkok. Op het zwarte dat silgieren bananenschillen, lege grapefruitbellen en een verdroogde maskoff. Hij had er een fijn grasveldje gezaaid, maar dat was door de dames na een paar weken vakkendig kapot gescharrel. Ook de muntplant bleek omverstaambaar en rondom de vloet van een kleine rolofdendron en bus-

strijk groeit inmiddels helemaal niets meer. Van Haastert is een beginner en leert al doende. Op een kippenforum op internet verklaarden de meesten hem voor gek. Kippen, die houdt je niet op een dakters. Maar de geboren Voorburgers liet zich niet van de wijs brengen. Zijn droom was een struisvogelboerderij in Australië, maar huiskippen hielden was een realistisch plan. Vorig najaar kocht hij via internet twee kuikens. Hij stuurde de buren een e-mail om de komst van de nieuwe dakbewoners aan te kondigen. In maart vond hij de eerste twee eitjes in het stro, natuurlijk de lekkerste ooit.

Naar schatting worden in Nederlandse gezinnen zo'n miljoen kippen, eenden, ganzen en ander pluïtwee als huisdier gehouden. Kippen vormen de overgrote meerderheid daarvan. Precieze cijfers zijn er niet, maar kenners hebben steeds de indruk dat het aantal toeneemt.

Het houden van kippen past ook erg bij de groeiende belangstelling voor stadslandbouw en voedsel, beaamt Ferry Leensstra, kippenexpert bij Ivo-stok Research van Wageningen University. Kippen zijn volgens haar prima in de achtertuin te houden, mits ze voldoende ruimte en verzorging krijgen. Elke dag schoon drinkwater, wat waarin ze hun veren kunnen schoon schudden en een droog nacht-

lok met een stok erin horen daarbij. Kippen zijn niet lastig, maar soms gaat het mis. Als ze ziek worden, elkaar gaan pikken, achter elkaar broeds zijn of de buren tot wanhoop drijven met hun gekel.

Daar weten Jaap Spaan en Shirley Bollegraf alles van. Ze wonen boven een fotozaak in een drukke Amsterdamse winkelstraat, hebben een eigen terras en een met de buren gedeelde binnentuin. Gelaten wijst Stronk naar de lege ren. Geweldig was het, wonen in hartje stad en dat toch de landelijke geluiden van hun kleurrijke toom kippen en de romantiek van het eterrapen met hun dochtertje. Een jaar of zes ging het goed, tot de buren gingen klagen. Spaan had nog wel een

Als het kuiken een haan blijkt, hebben sommige spijtoptanten weinig scrupules

relatief rustig ras uitgezocht en afgezien van een haan. Dat 'huk hem toch op. Een van de hennen nam de hanerol over, inclusief imitatie-geukel. Toen er een vakantietuisteje werd aangeschaft en het jonge gezin vaker van huis was, moesten de kippen wijlen. Ze missen het gescharrel van de kippen nog altijd. 'Als er een ras komt dat geen geluid maakt, neem ik met een weer kippen', zucht Spaan. 'Ik vond het gezellig, die eitjes waren heerlijk en je kon ook nog eens de etrenstren aan ze kwijt.' Via Marktplaats vonden ze snel een andere bestemming.

Niet alle kippen krijgen op zo'n elegante manier en ander thuis. 'Het dumpen van kippen is schering en inslag', weet Peter van Poelgeest, adviseur bij Duurzaam Fauna Advies. Van Poelgeest wordt door gemeenten en de dierenbescherming ingeschakeld om verdierde kippen te vangen. Sommige spijtoptanten hebben weinig scrupules. Als het kuiken een haan blijkt, er geen vakantieverzorging is of de kip stopt met leggen, worden ze achtergelaten in stadsplein, plantsoenen, bij carpoolplaatsen, op bedrijventerreinen of begraaftplaatsen. In het verleden vormden verwilderde kippen een ware plaag in het Amsterdamse Amstelpark en de omgeving rond het Julianaapark in Utrecht. De huidige populatie werd gevangen, ook om te voorkomen dat steeds meer mensen dachten: die twee van mij kunnen er

ook nog wel bij. Een goede opvangplek voor de gevangene kippen vinden, valt nog niet mee. Met spoed opvangadressen voor kippen en/of haren gezocht', meldt de website van de Dierenbescherming Amsterdam dan ook.

Beint er ge begint, dat weten inmiddels Jan Disseldorp en Wim Keijzers ook, buren in Amsterdam-Oud West. Ze zijn nu toe aan hun vierde ronde kippen. De eerste lichte, afkomstig van een kippenboerderij, hield na drie jaar op met leggen. De dames verhuisden naar een landje van een vriend, maar vielen daar ten prooi aan een vos. De kuikentes van de volgende lichte, gekregen van een school, groeiden uit tot plofkippen die na verloop van tijd in elkaar stortten. De derde lichte, ook van een kippenboerderij, pikte elkaar uiteindelijk dood.

Nu scharrelen in de drierestrenen vier krietjes van het oude ras New Hampshire. De ren staat op de tuingrens van beide matinen. Ze verzorgen de dames ieder om de zeven dagen en verleden de eieren, zo'n 30 tot 35 per week. Die gaan in de verse pasta, de tortilla en op zondag in het eerdopje. Een keer klaagde een buurvrouw over geïndusoverlast. Disseldorp: 'Ik zet geen haan dat ze maar moest aartwijzen welke kip het was, dan zou ik die de nek omranden. We hebben nooit meer iets gehoord.'